

Sabiedrības medijpratības veicināšanas pasākumi:

2017. gada pieredze un
plāni 2018. gadam

INFORMĀCIJPRATĪBA UN MEDIJPRATĪBA

- Spēja orientēties dažādos informācijas resursos, saprast, kas ir nepieciešams un kur to varētu meklēt, spēt sameklēt, izvērtēt un lietot.

TERMINS / PRATĪBA

- PRATĪBA – angļu LITERACY
  - spēja rakstīt un lasīt – rakstpratība

- Terminoloģijas komisija (15.03.2016.):
  - medijpratība
  - medijpratība un informācijpratība
    - digitālpratība, veselībpratība

TERMINS / MEDIJS

- Cilvēku un garu starpnieks spiritistu seansos
- > Informācijas starpnieks, nesējs
- Masu mediji
- Mediji jebkura lieluma auditorijai
  - mediju tehnoloģiju attīstība un arvien plašāka mediju fragmentēšanās
  - ikviens var izveidot savu mediju un pārvaldīt tā saturu, informācijas atlasi un apstrādi

KO NOZĪMĒ MEDIJPRATĪBA?

- Izglītība mediju jomā
- Mediju izglītība
- Mediju gudrība
- Spēja atrast, lietot, analizēt, izvērtēt un radīt mediju; spēja to darīt ētiski

- Medijpratībā koncentrējas dažādu nozaru, dažādu specialitāšu zināšanas, prasmes un kompetences
- Dažādi akcenti dažādās vecuma grupās
- Medijpratība ir 21. gadsimta nepieciešamība jebkuras paaudzes indivīdam
- Pašaizsardzības ierocis
- Rīks, kādā palīdzam jaunajai paaudzei būt derīgiem darbības vecumā

DEFINĪCIJA / UNESCO

SPĒJA

- izprast mediju lomu un funkcijas demokrātiskā sabiedrībā;
- izprast nosacījumus, kādos mediji spēj pildīt savas funkcijas;
- kritiski izvērtēt mediju saturu;
- izmantot medijus pašizpausmei un demokrātiskai līdzdalībai;
- izvērtēt prasmes (tai skaitā IKT prasmes), kas nepieciešamas lietotāja veidota satura radīšanai

DEFINĪCIJA / EIROPAS KOMISIJA

- Medijpratība attiecas uz cilvēka spēju piekļūt, saprast, veidot un kritiski izvērtēt dažādus mediju veidus

DEFINĪCIJA / IFLA

Mediju un informācijas pratību veido zināšanu, attieksmju un prasmju kopums, kas nepieciešams, lai zinātu:

- kad un kāda informācija ir nepieciešama
- kur un kā iegūt šo informāciju
- kā to kritiski izvērtēt un organizēt
- un kā to lietot ētiski.

KĀPĒC TAGAD?

- Pasaule ir mainījusies
  - datorizācija un internets visur
  - sociālie mediji vs. tradicionālie mediji (prese, radio, TV)
  - vizuālās uztveres dominante
  - ātrums (nav laika analīzei)

KĀPĒC TAGAD?

ŠODIENA:

- Strauja digitālo tehnoloģiju attīstība
- Augoša tehnoloģiju izmantošana biznesā, izglītībā un kultūrā
- Medijpratība – vitāli svarīga konkurētspējai un sevis saglabāšanai

GALVENIE JAUTĀJUMI

- Kas ir autors un kādi ir viņa mērķi?
- Kādi līdzekļi tiek izmantoti, lai pievērstu un noturētu jūsu uzmanību?
- Kādas vērtības, uzskati un dzīves izpratne ir pārstāvēti šajā vēstījumā?
- Kā šo vēstījumu varētu interpretēt dažādi cilvēki?
- Kas šajā vēstījumā ir noklusēts, nav minēts?
- Kāds ir publikācijas datums?

2017. Sabiedrības medijpratības veicināšanas pasākumi

- Latvijas mediju politikas pamatnostādņu 2016.–2020. gadam īstenošanas plāns
- Skolotāju un bibliotekāru izglītošana medijpratības pamatjautājumos
- 274 bibliotekāri apmeklējuši mācību seminārus «Ievads medijpratībā»
  - Valmiera
  - Gulbene
  - Aizkraukle
  - Preiļi
  - Kuldīga
  - Rīga

2018. Sabiedrības medijpratības veicināšanas pasākumi

- Skolotāju un bibliotekāru izglītošana medijpratībā
- 3 semināri skolotājiem
- Mācības bibliotekāriem – medijpratības meistariem (iespēja pieteikties meistar atlases konkursam)
- UNESCO konference medijpratības un informācijpratības nedēļā
– (Kauna, 24.-25. oktobris, 2018)

marta.dziluma@Inb.lv

PALDIES!